

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Kateřiny Horákové a soudkyň JUDr. Milady Uhlířové a JUDr. Blanky Trávníkové ve věci

navrhovatelky: **Mgr. Ing. Ivana Zálešáková**, IČO 60294914
sídlem nám. Míru 67/4, 792 01 Bruntál
insolvenční správkyň dlužníka Radka Mořkovského, narozeného
13. 8. 1968
bytem Lipová 50, 431 01 Spořice

za účasti: **1) RM PRODUCTS s. r. o. v likvidaci**, IČO 27077365
sídlem Na dlouhém lánu 455/67, Vokovice, 160 00 Praha 6
zastoupená opatrovníkem Mgr. Janem Kostkou, advokátem
sídlem Archangelská 1568/1, 100 00 Praha 10
2) Radek Mořkovský, narozený 13. 8. 1968
bytem Lipová 50, 431 01 Spořice

o odvolání a jmenování likvidátora, **k odvolání účastníka 2)** proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2025, č. j. 64 Cm 182/2023-43,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Městský soud v Praze v záhlaví uvedeném usnesením výrokem I. odvolal Radka Mořkovského (dále též „likvidátor“) z funkce likvidátora společnosti RM PRODUCTS s. r. o. v likvidaci (dále jen „společnost“), výrokem II. novým likvidátorem jmenoval Mgr. Ing. Ivanu Zálešákovou, IČO 602 94 914, sídlem Dr. E. Beneše 1873, 792 01 Bruntál (správně nám. Míru 67/4, 792 01 Bruntál -pozn. odvolacího soudu) a výrokem III. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
2. V daném řízení se jedná již o druhé rozhodnutí, jímž soud prvního stupně rozhodl o odvolání účastníka 2) z funkce likvidátora a jmenování likvidátora nového. První usnesení soudu prvního stupně ze dne 15. 1. 2024, č. j. 64 Cm 182/2023-8, odvolací soud k odvolání účastníka 2) usnesením ze dne 5. 12. 2024, č. j. 7 Cmo 156/2024-22, zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, neboť z důvodu střetu zájmu mezi osobou, která má být z funkce likvidátora odvolána a obchodní korporací, ve které dotčená osoba funkci likvidátora vykonává, bylo třeba ustanovit společnosti opatrovníka postupem podle § 29 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“). Soud prvního stupně usnesením ze dne 20. 1. 2025, č. j. 64 Cm 182/2023-25, společnosti opatrovníka ustanovil. Následně znovu o odvolání likvidátora z funkce a jmenování likvidátora nového rozhodl napadeným usnesením.
3. V odůvodnění usnesení soud prvního stupně konstatoval, že se navrhovatelka jakožto insolvenční správkyň společnosti /správně likvidátora, tj. účastníka 2) Radka Mořkovského -

pozn. odvolacího soudu/ domáhala odvolání likvidátora z funkce a jmenování nového likvidátora. Návrh odůvodnila tím, že likvidátor společnosti je nečinný, což dovozovala z toho, že likvidátor nebyl schopen ani ochoten během posledních 15 let likvidaci společnosti realizovat, v podstatě neučinil v rámci předmětné likvidace žádné kroky z běžných úkonů likvidátora, zejména dosud neučinil oznámení o vstupu společnosti do likvidace prostřednictvím Obchodního rejstříku s výzvou na věřitele k přihlášení pohledávek za společností do likvidace, nezaložil do sbírky listin žádnou řádnou účetní závěrku společnosti od doby jejího vzniku dosud, nebyl schopen zjevně nemalý majetek likvidované společnosti zavčas zpeněžit a použít finanční prostředky k likvidaci, když evidentně došlo k výraznému úbytku na ceně strojů, které během posledních let značně zastaraly a stěží lze aktuálně odhadnout, zda a jak se podaří je zpeněžit, naopak umožnil „zašantročení“ majetku společnosti, nebyl schopen (ani ochoten) předmětnou provozovnu umístěnou v nemovitostech specifikovaných v návrhu (k nimž dlužník pozbyl vlastnická práva k 6. 9. 2022), resp. věci společnosti v termínu poskytnutém novým vlastníkem nemovitostí, který je získal v dražbě (společnost MALTOP- EKO s. r. o.), vyklidit. Navrhovatelka dále navrhla, aby ona byla jmenována novým likvidátorem společnosti, neboť má o předmětných souvislostech i majetkové podstatě dlužníka – likvidátora dostatek informací, je dostatečně znala předmětné věci a rozhodných souvislostí.

4. Opatrovník společnosti s návrhem souhlasí, neboť se likvidátor dopustil porušení svých povinností tvrzených v návrhu. O liknavém přístupu likvidátora taktéž svědčí doba, po kterou likvidace trvá.
5. Soud prvního stupně dále konstatoval, že společnost vstoupila do likvidace v roce 2008. Likvidátor nezveřejnil mimořádnou účetní závěrku a ani nezaložil po vstupu společnosti do likvidace žádné listiny do sbírky listin.
6. Soud prvního stupně dovodil, že právní zájem navrhovatelky na požadovaném odvolání stávajícího likvidátora společnosti – účastníka 2) a jmenování nového likvidátora je dán. Uzavřel, že v řízení byly splněny podmínky pro odvolání likvidátora z funkce ve smyslu § 71 odst. 4 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obch. zák.“). Je zřejmý liknavý přístup dosavadního likvidátora, když likvidace společnosti trvá více než 15 let a nebyla dosud řádně provedena a ukončena. Likvidátor beze zbytku nesplnil ani základní zákonem stanovené povinnosti, přičemž nesplnění těchto elementárních zákonných povinností likvidátora, s přihlédnutím k době trvání likvidace, odůvodňuje jeho odvolání z funkce a jmenování nového likvidátora k tomu odkázal na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 7. 2019, sp. zn. 14 Cmo 95/2019. Soud prvního stupně proto podle § 71 odst. 4 obch. zák. odvolal stávajícího likvidátora z funkce a s odkazem na § 191 odst. 4 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), novým likvidátorem společnosti jmenoval navrhovatelku, neboť jakožto insolvenční správce odvolávaného likvidátora je nejlépe seznámena s celkovým stavem likvidované společnosti.
7. Výrok III. týkající se náhrady nákladů řízení soud prvního stupně odůvodnil s odkazem na § 1 odst. 3 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.“), ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. tím, že navrhovatelka byla ve věci úspěšná, avšak společnosti náklady řízení nevznikly. U likvidátora s ohledem na jeho zdravotní stav (stanovena invalidita třetího stupně od 11. 1. 2025) a s tím související jeho finanční situaci shledal soud prvního stupně důvody hodné zvláštního zřetele podle § 150 o. s. ř. pro nepřiznání náhrady nákladů řízení jinak úspěšné navrhovatelce.
8. Proti usnesení soudu prvního stupně podal likvidátor odvolání. Navrhuje, aby odvolací soud usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
9. Domnívá se, že nejsou splněny podmínky pro jeho odvolání z funkce likvidátora společnosti a jmenování likvidátora nového. Odvolatel uvedl, že navrhovatelka tím, že řádně nese-psala majetek do majetkové podstaty způsobila, že jej nebylo možno dosud řádně zpeněžit

v insolvenčním řízení. Rovněž se domnívá, že soud prvního stupně pochybil, pakliže navrhovatelku jmenoval likvidátorkou společnosti, neboť tato je ve střetu zájmu ve vztahu k výkonu této funkce, je-li zároveň insolvenční správkyň odvolatele. Usnesení soudu prvního stupně považuje za nepřezkoumatelné. Namítá, že soud prvního stupně neprovedl žádné důkazy, které by podporovaly tvrzené pochybení. Soud prvního stupně v odůvodnění svého usnesení odkazuje na blíže nejmenované nemovitosti s tím, že jsou uvedeny v návrhu, nicméně nijak nespecifikuje, o jaké nemovitosti se jedná a jak souvisí s daným řízením. Rovněž namítá, že jej soud prvního stupně nesprávně označil identifikačním číslem; funkci likvidátora ovšem vykonává jako fyzická osoba. Domnívá se, že pokud by soud dospěl k závěru o nutnosti jeho odvolání z funkce likvidátora společnosti, pak by měl novým likvidátorem jmenovat jinou osobu než navrhovatelku, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy společnosti.

10. Společnost prostřednictvím procesního opatrovníka považuje podané odvolání za nedůvodné a navrhla usnesení soudu prvního stupně potvrdit. Uvedla, že skutečnosti soudu známé z jeho činnosti není třeba dokazovat. Soud provedl mj. důkaz úplným výpisem z obchodního rejstříku společnosti včetně sbírky listin a dále provedl důkaz celou řadou listin. Proto nesouhlasí s tvrzením odvolatele ohledně neprovedení dokazování. Poukázala na skutečnost, že od vstupu společnosti do likvidace (2008) nebyla do sbírky listin založena ani jedna účetní závěrka. Sbírka listin obsahuje pouze dokumenty o exekučních řízeních vedených proti odvolateli. Společnost rovněž nesouhlasí s tvrzením o střetu zájmů navrhovatelky. Navrhovatelka je osobou zapsanou v seznamu insolvenčních správců, lze proto očekávat profesionální přístup k provedení likvidace, a jednak je insolvenční správkyň odvolatele, který je zapsán jako jediný společník společnosti. Navrhovatelka je tudíž osobou, jež má informace o stavu likvidované společnosti a lze tudíž očekávat postup, který bude v zájmu společnosti, ale i v zájmu majetkové podstaty odvolatele.
11. Předně nutno konstatovat, že rozhodnutí soudu prvního stupně netrpí namítanou vadou spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti (ke kritériím posouzení přezkoumatelnosti rozhodnutí srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, uveřejněný pod číslem 100/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2015, sp. zn. 22 Cdo 3814/2015, jež jsou veřejnosti shodně jako další citovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu dostupná na www.nsoud.cz). Z odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně je zřejmé, z jakých zjištění vycházel, jakými úvahami se řídil, z jaké právní úpravy vyšel, a proti tomu odvolatel brojí. Usnesení soudu prvního stupně je tedy přezkoumatelné. Odvolací soud rovněž konstatuje, že soud prvního stupně provedl dokazování v potřebném rozsahu a je dostatečným podkladem pro rozhodnutí ve věci samé.
12. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací proto přezkoumal usnesení soudu prvního stupně a řízení jeho vydání předcházející a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
13. Soudní praxe se ustálila v posouzení, že rozhodnutí o odvolání a jmenování likvidátora představuje zásah do právního poměru týkajícího se osobního práva (společnosti). Tudíž se podle § 3028 odst. 2 o. z. řídí aktuální právní úpravou, tedy § 191 a násl. o. z. (srov. např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 11. 2021, sp. zn. 7 Cmo 179/2021, ze dne 18. 1. 2021, sp. zn. 14 Cmo 270/2021, či ze dne 22. 8. 2022, sp. zn. 19 Cmo 10/2022).
14. Podle § 187 odst. 1 o. z. účelem likvidace je vypořádat majetek zrušené právnické osoby (likvidační podstatu), vyrovnat dluhy věřitelům a naložit s čistým majetkovým zůstatkem, jež vyplyne z likvidace (s likvidačním zůstatkem), podle zákona.
15. Podle § 191 odst. 2 o. z. na návrh osoby, která na tom osvědčí právní zájem, soud odvolá likvidátora, který řádně neplní své povinnosti, a jmenuje nového likvidátora.
16. Podle § 196 odst. 1 o. z. činnost likvidátora může sledovat jen účel, jaký odpovídá povaze a cíli likvidace.

17. Odvolací soud rekapituluje:

- společnost byla založena v roce 2003;
- Městský soud v Praze usnesením ze dne 1. 7. 2008, č. j. 77 Cm 216/2008-2, které nabylo právní moci dne 24. 7. 2008, rozhodl o zrušení společnosti s likvidací a o jmenování likvidátora – účastníka 2); společnost má jediného společníka – Radka Mořkovského, zároveň je jediným jednatelem společnosti a likvidátorem společnosti;
- ze sbírky listin obchodního rejstříku se podává, že společnost od svého vzniku dosud do sbírky listin nezaložila žádné účetní závěrky ani jiné povinně zakládané listiny;
- navrhovatelka se jakožto insolvenční správce účastníka 2), jež sepsala do majetkové podstaty dlužníka/tj. účastníka 2), který je zároveň likvidátorem společnosti/, jeho 100% podíl na společnosti, domáhá jeho odvolání z funkce likvidátora pro nečinnost a jmenování likvidátora nového;
- soud prvního stupně poté vydal odvoláním napadené usnesení.

18. Smyslem a účelem likvidace je vypořádání majetkových poměrů právnické osoby po jejím zrušení s likvidací. Znamená určitou přechodnou fázi, v níž právnická osoba stále existuje, avšak nepokračuje v činnosti, pro niž byla zřízena, ani neplní svůj původní účel, nýbrž cíleně směřuje ke svému zániku. Likvidaci pak provádí právě likvidátor, který je pověřen řízením procesu likvidace.
19. Důvodem odvolání likvidátora je řádné neplnění jeho povinností, tj. jak porušení některé z jeho povinností, tak plnění povinností způsobem, který je v rozporu s právní úpravou, jestliže tím likvidátor nepřipustně zasahuje do práv a povinností třetích osob. Posouzení řádného neplnění povinností likvidátora bude záležet na každém konkrétním případě. Účelem § 191 odst. 2 o. z. je nahrazení dosavadního likvidátora, jenž porušuje své povinnosti, novým likvidátorem, který likvidaci řádně provede a dokončí.
20. V poměrech projednávané věci nelze odhlédnout od skutečnosti, že likvidátor neplní zakládací povinnost vyplývající z § 66 písm. c) zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů (dále jen „z. v. r.“), byť měl dostatek času od zahájení likvidace, aby zjednal nápravu, neboť společnost od svého vzniku účetní závěrky do sbírky listin nezakládá (srov. mutatis mutandis závěry zformulované v usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 3. 2021, sp. zn. 7 Cmo 206/2020); nebyly založeny ani další listiny, které zákon povinně k založení předpisuje. V daném případě nejde o ojedinělé porušení zákonem stanovené povinnosti. Účastník 2) rovněž zcela pomíjí, že doposud nedoložil žádné listiny prokazující provedení úkonů vedoucích k realizaci likvidace společnosti a jejímu ukončení, a to ani v rámci odvolacího řízení. Tyto okolnosti hrubě ztěžují postup vedoucí k zániku společnosti a svědčí o liknavém přístupu k realizaci předmětné likvidace, která probíhá od roku 2008 a nebyla dosud skončena, aniž by likvidátor sdělil soudu prvního stupně či odvolacímu soudu jakoukoliv právně relevantní skutečnost bránící řádnému dokončení likvidace, resp. aniž by vůbec uvedl, v jaké fázi se likvidace po tolika letech nachází, jaké konkrétní úkony provedl a co brání jejímu řádnému dokončení. Důvody pro odvolání účastníka 2) z funkce likvidátora jsou dány; z toho pak pramení i nutnost jmenovat společnosti likvidátora nového, jak soud prvního stupně správně učinil. Na tomto závěru odvolacího soudu nemění nic ani skutečnost, že soud prvního stupně v poměrech dané věci postupoval podle ustanovení obch. zák.
21. S ohledem na skutečnost, že tu není žádných jiných vhodných osob splňujících kritéria pro výkon funkce likvidátora a zajištění řádného průběhu likvidace, soud prvního stupně správně jmenoval nového likvidátora ze seznamu insolvenčních správců (coby osob odborně způsobilých). Odvolací soud v poměrech projednávané věci neshledal kolizi zájmů nově jmenované likvidátorky a společnosti. Naopak prioritou nově jmenované likvidátorky by měl být zájem na řádném průběhu a rychlém skončení likvidace, a to zejména s ohledem na skutečnost, že 100 %

podíl účastníka 2) na společnosti je sepsán v majetkové podstatě dlužníka /účastníka 2) /. Z obsahu spisu se rovněž nepodává existence skutečností, kvůli nimž by po navrhovatelce nebylo spravedlivé požadovat, aby funkci likvidátorky vykonávala (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. dubna 2020, sp. zn. 27 Cdo 2916/2018). Odvolací soud, shodně se soudem prvního stupně, dospěl k závěru, že jmenování likvidátorkou společnosti navrhovatelku coby osobu zapsanou do seznamu insolvenčních správců podle § 191 odst. 4 o. z. je v dané situaci postup správný, vhodný a souladný se zákonem.

22. Odvolací soud proto usnesení soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil, včetně rozhodnutí o nákladech řízení, byť soud prvního stupně rozhodl o nákladech řízení podle § 142 odst. 1 a § 150 o. s. ř. (rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení). Soud prvního stupně totiž pominul, že rovněž řízení o odvolání, popř. jmenování likvidátora právnické osobě soudem je tzv. nesporným řízením o některých otázkách týkajících se právnických osob dle § 85 až § 93 z. ř. s., které lze zahájit i bez návrhu. Otázka náhrady nákladů řízení upravených v tomto zákoně je řešena v § 23 a 24 z. ř. s., primárně se řídí § 23 větou první z. ř. s. Odvolací soud má v poměrech projednávané věci za to, že je na místě aplikace ustanovení § 23 věty první z. ř. s., tudíž uvedené pochybení soudu prvního stupně (postup dle § 142 odst. 1 a § 150 o. s. ř.) nemá vliv na správnost jeho rozhodnutí.
23. O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud v souladu s § 23 věta první z. ř. s. ve spojení s § 224 o. s. ř., neboť v odvolacím řízení neshledal okolnosti, které odůvodňují přiznání náhrady nákladů řízení navrhovatelce ve smyslu § 23 věty druhé z. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je dovolání přípustné jen za podmínek uvedených v ustanovení § 237 o. s. ř.; dovolání se podává do dvou měsíců od doručení usnesení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Praha 12. 11. 2025

Mgr. Kateřina Horáková v. r.
předsedkyně senátu